

جنگ افغانی

چالاک عمر

يارم گول نيه ئه و گولزارىكه
بۇ خوى به تهنه چوون به هارىكه
سهرم سوورماوه له كارى يارم
بۇ گول ئه فروشى ؟ عه جه ب كارىكه

لە مېژە خاوەن ئەو ئیش و زامەین
ئىستاش نازانین بۆ خۆمان کامەین
زەردین یان سەوزین سۆرین یان مۆرین
بە دەستیانهووە وەک داشی دامەین

پزیشک پیی ووتم بو بی خه بهری ؟
دلت بچو و که و ته نگه پروو بهری
پیویسته جیگای یار فراوان بییت
ئه بی گه وره ی کهین به نه شته رگه ری

دوو كهس له دنيا به شيان ته واوه
نه گهر وا نه بيت مافت خوراوه
يه كيان كۆيله يه و مه سينه هه لگر
ته وى ترب شيان ئيشى ماستاوه

هەر که گه وره بووم و یرانه مال بووم
ئاو یتە ی خەم و ژینیکی تال بووم
هیچ کات مه پرسن ته مه نت چه نده
هینده ژیاوم که وا منال بووم

وا تەمەن بەرەو کۆتا سالى يە
بە جيى ئەھيىلم ئەم جەنجالى يە
ئەي خاك بەسەر خۆم بۆرپى سەفەرم
ئامادە نيم و تيشووم خالى يە

كەسى سەربەرزە سەردانەوینى
بەندایەتى خۆى بۆ خوا بنوینى
یەكی گەورەیه خۆى پى بچووك بى
سادەو خاكى بیت كەس نەپرهنجینى

تەمەنمان وینەى گەلای پاییزه
دل بو وەرینی خەمگین و زیزه
بەلام نازانم ئەم گەلایانە
سال مەرگی منە یان ھى ئازیزه؟

قەت مەلئ لاوم مردن گشت گیرە
بۆ داراۋ نەدار بۆ پیرو ژیرە
کام گۆرستانە کە لیی نوسراۋە ؟
ئەم ئارامگایە تەنھا بۆ پیرو ؟

چەرخى زەمانە تەمەنى كەمە
لەو كەم كەمە يە ئەم كەمەى ھەمە
ئەم عومرەى ھەمە بەشى چى دەكا ؟
بە ھىچ را ناگا ھەمووى بۆ خەمە

مردنی ږاوچی هه مووی له بیره
ته له و داوه که ی بۆ پیرو ژیره
سهیر له وه دایه له ږوژی دوايي
ږاوچی ږاوچی کان بۆخوی ن-یچیره

سەيرى مرۆف كەن چەن بى ئاگايە
سەرقالى بەزم و پرەزمى دىيايە
بىر ناكاتەوہ مردن لە پرى يە
بۆ نان و كورسى لە ھەلپەدایە

ئەو ەى دوو ٲوو يىت ەم درۆزنە
دايم خەرىكى چال ەلکەندنە
ەەرگىز ھاوړىتى كەسى وا مەكە
ئەمړۆ دۆستت بى سبەى دوژمنە

بروانه ئيمەي ئادەمى چۆنىن
مايل بە سەوزى و گولزارو بۆنىن
چونكە دەسپىكى ژينمان بەهەشتە
دايم تامەزرۆى ھەوارى كۆنىن

زەكات بەخشینی مال و سامانە
ماچی لیویشت زەكاتی گیانە
مەپرسە بۆ كۆ ھەر بە من دەشی
گەلی ھەژارم وەرە پروانە

شيئوہی پروو خسارت وہک گول خہ ملیوہ
جوانی بہ جاری لہ شتی تہ نیوہ
سہراپای بالآت دوپر و مہرجانہ
تو کہی پیویستت بہ زیرو زیوہ ؟

ژیانی دنیا وهک خویندنگایه
تاقی کردنه وهو وانهی تیدایه
ئه گهر خویندکاری باش و زیرهک بی
پاداشتی گهرهت له لای خودایه

شانازی بکه ئادەمیزادی
خوا خەلقى کردووی خوڤر و ئازادی
ئیتەر بۆ مه یلت له ژیر دەستی یه ؟
به کۆیلایه تی دلخۆش و شادی

سەرچاوەی بوونی ئەو لەش و تەنە
دلوپی ئاوی لێق و بۆگەنە
بۆچی ئەوەندە خۆت پێ گەرەیه؟
کە خۆت ئەزانی نرخەکەت چەنە

تۆۋلە كېرنۆشا زۆر بە نھيىنى
بە گوۋى زەويدا سووك ئەچرىيىنى
بەلام پاداشتت ئاشكراو پروونه
رەزامەندى خوا بە دەست ئەھيىنى

مرؤف ئەو کاتەى زار دەجوولینى
ناخى چى تىابى ئەو دەردینى
نموونەى ناخى دیتە سەر زارى
بەبى ئاگایى خوۆى دە ناسینى

له گهل خه لكيدا به گرو تين به
دل ساف و بى فيل بى رق و قين به
خو تو مروقى گوشتت ناخوري
كه مى پرووح سووك و زمان شيرين به

ئەم ماندوو بوون و ھەلپە کردنە
ئەم چاۋ برسیتی و بیئەو بردنە
لە لات وا نەبی کە بو ژیان بی
تەنھا پیشبرکیی بەرەو مردنە

تازە بە تازە چاۋ لە دەر بوومە
بۇ سیۋى سىنەت سەۋداسەر بوومە
نەكەى بۇ سیۋى ۋە دەرم بنىى
چونكە جارى تر دەربەدەر بوومە

کۆلۈ گوناھى لە شانى بارە
لە مروۆف ناچى ھيئندە بەدکارە
کەچى ھەرچاوى لە سەر خەلکىيە
تاكو بزانى كى خەتا بارە

مرۆڤ گەورەیه خۆت زەلیل مەکه
حەزو ئارەزووت کۆت و دیل مەکه
ئەو نیعمەتانەى خودا پێى داوى
بۆچى لێى ناخۆى ؟ خۆت پەزىل مەکه

کاتی مردن و کوّتا دیدارت
هه‌موو له گه‌لتن تا دوا هه‌وارت
ئیتەر له‌ویڤدا به جیّت ئەهیلن
بی‌که‌س و سامان خوۆت و کردارت

نیوتن به سیوئیک به بی سهرئیشه
به یه ک که وتنییک زانی که کییشه
ئییمه ی نا حالیش سه دجار بکه وین
په ند وهر ناگرین ئه مه یه کییشه

هەندى كەس چۈنكە ژيانى تالە
بەرۈۈكەش پىرەو بۆ خۆى كەم سالە
تەمەن درۆيە ھەر ژمارەيە
پىر بە سال نىە بەلكو بە حالە

پژدو پرهزىل بووى تۆ ههتاكو بووت
چاوت نهى ئهدى خهلكى پرهش و پرووت
كوۆشك و تهلارو پارهو پوول پهشمه
دوا مهنزلى تۆ تابووته تابووت

ژیانی دنیا چهن ناوازهیه
چۆنی پی خوش بی ئەو ئاوازهیه
له لایهک به دار لانکهی پی ئەکهن
له لایهکی تر داره بازهیه

كە تۆ ئىستاكە خاوەن پۆزىكى
خۆت پى گەورەيەو كەچى تۆزىكى
تۆ لە ئادەمى و سەرچاوەت خۆلە
كە واىە هېچ نىت تەپوو تۆزىكى